

LEKCE 14: Josefův příběh 2 – z vězení na výsluní

Biblický text k lekci: Genesis 41-44 a 45,1-24

Cíle lekce:

- dítě vypráví faraónovy sny a zná jejich výklad
- dítě pozná, že Bůh může naši situaci v okamžiku proměnit
- dítě si uvědomuje to, že Josef nezanevřel na své bratry, ale je ochoten jim odpustit
- dítě ví, že Boží plány pro náš život spějí k dobrému, i když to tak nevypadá
- dítě na příkladu Josefa chápe hodnotu pokory a poctivosti
- dítě vlastními slovy popíše, v čem spočívala Josefova zkouška bratrů – co tím chtěl Josef zjistit

Klíčové verše:

Genesis 41,16: Josef faraónovi odpověděl: „Ne já, ale Bůh dá faraónovi uspokojivou odpověď.“

Genesis 45,4b-5: „Já jsem váš bratr Josef, kterého jste prodali do Egypta. Avšak netrapte se teď a nevyčítejte si, že jste mě sem prodali, neboť mě před vámi vyslal Bůh pro zachování života.“

Efezským 4,32: buďte k sobě navzájem laskaví, milosrdní, odpouštějte si navzájem, jako i Bůh v Kristu odpustil vám.

Biblická fakta:

Po 2 letech, co Josef vyložil sny faraonovým dvořanům, se zdají sny i faraonovi.
1. faraonův sen: 7 krásných a tučných krav vystupuje z Nilu a za nimi 7 škaredých a hubených krav, které sežerou ty hezké.
2. faraonův sen: Vyrostlo 7 bohatých a pěkných klasů a za nimi 7 hubených a škaredých klasů, které pohltily klasy pěkné.
Josef je povolán z vězení, aby sny faraonovi vyložil, zdůrazňuje však, že Bůh (ne on) dá faraonovi výklad snů.
Výklad faraonových snů: Egyptskou zemi postihne 7 úrodných let a z nimi 7 neúrodných let, kdy bude krutý hlad, že bude zapomenuto na léta hojnosti.
Faraó dosazuje Josefa (vidí jeho moudrost) na pozici hlavního správce Egypta – Josef mu radí, aby uschovával 20% z úrody po dobu hojných let.
Josefovi se narodí dva synové: Manases a Efraim.
Během období hladu se vydávají do Egypta i Jákobovi synové, aby nakoupili obilí – setkají se s Josefem, on je pozná, ale oni ho nepoznají. Josef se vyptává na rodinu svého otce, dozví se, že má bratra Benjamína a chce, aby jej bratři přivedli. Nechává ve vězení Simeona, ostatní se vrací s obilím domů.
Jákob nechce Benjamína pustit do Egypta, ale když je hlad, nemá na výběr. Za Benjamína se zaručí Juda a Rúben. Josef se ke svým bratrům chová hezky a hostí je. Benjamína hostí 5x více než ostatní.
Josef zkouší své bratry, zda se postaví za Benjamína, kterého si chce nechat jako otroka, protože mu ukradl jeho pohár (který mu Josef nastrčil). Bratři Benjamína nechtějí nechat jako otroka a postaví se za něj. Tím si Josef ověřil, že se už změnili a nejednají s Benjamínem jako dříve s ním samotným.
Nakonec se Josef dává bratrům poznat, jsou z toho v šoku, ale Josef jim odpouští a zve celou rodinu do Egypta, nechává poslat pro svého starého otce Jákoba. Josefovi příbuzní se usídlili v zemi Gošen, aby mu jeho rodina byla nablízku.

Další informace pro zvědavé:

- Faraó dává Josefovi nové jméno – Safenat-paneach (Zachránce Egypta)
- Josefovi bylo 30 let, když stanul před faraonem
- Josef dostává od faraona ženu jménem Asenat, dceru Putifery, kněze z Heliopole
- Význam jmen Josefových synů: Manases=Zapomnění, Efraim=Plodnost
- Josef posílá své rodině do kananské země dary: 10 oslů nesoucích nejlepší věci z Egypta, 10 oslic nesoucích zrní, chléb a potraviny na cestu

- Bratrům Josef daroval sváteční šaty, Benjamínovi však 5 svátečních šatů a 300 šekelů (3,5kg) stříbra

Myšlenky k 14. lekci (aplikace)

- Bůh na Josefovou situaci nezapomněl, i když tak mohlo vypadat a v jeho životě způsobuje obrat o 180° - Bůh může zasáhnout, i když už to nečekáme
- Výklad snů se v Egyptě dokonce učil na „vysoké škole“, aby zvláště faraonovy sny mohly být vyloženy, protože tehdy znamenaly, že skrze ně mluví bůh (faraó byl Bohem na zemi) a tyto sny se stávaly směrodatné pro celou říši (jako zákony)
- Josef se nesnaží faraonovi zalíbit a vychloubat se, že je to on, kdo umí vykládat sny, naopak poukazuje na to, že Bůh sám dá faraonovi odpověď – to v kontextu toho, že sám faraó se považoval za boha na zemi, bylo pro Josefa nebezpečné, přesto se Josef drží pravdy a zůstává věrný Bohu
- Josef vykládá sny, i když jsou pro faraona špatné (ostatní vykladači se možná báli sny vyložit, aby se na ně faraó nenaštval) – Josef měl odvahu říct faraonovi pravdu, i když se teoreticky mohl opět vrátit do vězení, nesnažil se pochlebovat faraonovi
- Dokážeme být věrní, i když riskujeme naše postavení, dokážeme stát za pravdou, i když lež by nám mohla vynést lepší postavení? Josef jednal tak, že je Bůh s ním
- Bůh sám nám dává dary (Josefovi výklad snů), ne proto, abychom je používali pro svoje obohacení
- Bůh Josefovi oplatil jeho věrnost – být věrný v málu, znamená být věrný ve velkém
- Být poslušný Bohu bez ohledu na okolnosti a důvěřovat mu, že on se postará
- Josef svým bratrům odpouští, ale umožní jim, aby se zamysleli nad svým jednáním
- Zkouška bratrů – poučili se z minulosti? Josef je nechce jen potrestat – trest má mít hlavně výchovnou funkci
- Nezneužívat své postavení (Josef mohl nechat bratry zabít a pomstít se)
- Boží dítě nejedná v pomstě, ale charakterizuje ho odpouštění
- Josef si je s odstupem času vědom, že Bůh měl skutečně vše v rukou a že je poslal do Egypta, aby zachránil svou rodinu, vidí také, že jeho bratři se změnili – důležité je dát druhým lidem šanci, neodepsat je
- Josef je obrazem na Pána Boha, který by lidi mohl zabít, ale dává jim nové a nové šance
- Pomsta plodí násilí, ale láska buduje, nová šance pro Josefovy bratry
- Jednou (nejpozději v nebi)

PŘESAHOVÁNÍ DO NOVÉHO ZÁKONA: LÁSKA JAKO ZNAK NOVÉHO ŽIVOTA (Efezským 4,25-32)

Josef byl pravdivý a věrný, ale také laskavý a plný lásky – ke svým bratrům se chová zdvořile, s láskou. V NZ jsme vybízeni jednak k tomu, abychom mezi sebou mluvili pravdu, protože lež ničí vztahy a ten zlý (satan) se raduje. Když se už na někoho hněváme, nemá hněv přerůst k hříšnému jednání. Josef „udržel nervy na uzdě“, neublížil svým bratrům, nenadával jim (jsme také vybízeni k tomu, aby z našich úst nevycházela špatná slova, která druhým ubližují, ale jen dobrá, která by pomohla. Máme být ke druhým laskaví, milosrdní a odpouštět si navzájem – protože i nám bylo v Kristu Ježíši odpuštěno. Apoštol Pavel v listu Efezským píše, že nám má být vzdána tvrdost, zloba, hněv, křik. I když byl Josef v právu, tak toho nevyužil, aby bratry zničil, stejně jako Bůh je vůči nám lidem v právu, toho nezneužívá, ale naopak odpouští i nám, protože nás má rád, i když my jsme jej také „ukřižovali“.

Náměty na činnosti s dětmi:

- 1. Oblékání na rychlost** – motiv přípravy Josefa na setkání s faraonem. Úkolem dětí je co nejrychleji obléct dané oblečení např. kalhoty, svetr, čepice, rukavice, šála.
- 2. Sbíráání hrachu kuličkem na prádlo** – motiv sbírání úrody. Děti sbírají kuličky hrachu pomocí kuličky na prádlo. Kdo za daný časový úsek (7 minut = 7 let) nasbírá nejvíce?
- 3. Sezení „bez židle“** – motiv vsazení na 3 dny do vazby. Děti si jako sednou na židli, ale židle tam nebude (eventuálně je možnost opřít se o zeď v pozici s pokrčenýma nohama, jako bychom seděli na židli). Kdo vydrží nejdéle?
- 4. Seřazování slov podle abecedy** – motiv hodování (bratři sedí s Josefem seřazení). Na kartičky napíšeme různá slova (mohou být s příběhem) – cca 20-30 slov, ale počet je libovolný. Úkolem dětí je seřadit slova podle abecedy (mezi slovy je vhodné mít jména Josefových bratrů).

5. Prohlídka „pytle“ – hledání předmětu v rámci jiných předmětů poslepu – motiv hledání kalicha. Do pytlíku nebo krabice dáme několik předmětů, úkolem dětí je v nich co nejdříve poslepu najít požadovaný předmět. Měříme čas.

6. Hledání tváří – motiv toho, že se Josef před bratry nedal poznat, skrýval tvář. Na obrázku níže mají děti najít co nejvíce tváří za co nejlepší čas.

